

Succesvolle Noord-Hollandse Vogeldag 1996 in IJmuiden

De Noord-Hollandse Vogeldag, dit jaar georganiseerd door de VWG wegens ons 45-jarig jubileum, is een succes geworden. Op zaterdag 23 november zijn circa 125 bezoekers uit de gehele provincie verwelkomd in het IJmond Maritiem College, de voormalige Zeevaartschool aan het Noordzeekanaal. De lezingen rond het thema "Vogels in het landschap van Zuid-Kennemerland", voor een groot deel verzorgd door leden van de VWG, bleken zeer informatief en boeiend.

De Noord-Hollandse Vogeldag is ingesteld door het SVN (Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland) en wordt beurtelings door een VWG uit Noord-Holland georganiseerd, ditmaal voor de 13-de keer. In 1991 mocht de VWG ook al eens deze dag organiseren, toen in Haarlem.

De dag werd geopend door Hugh Gallagher, voorzitter van het SVN. Voor het eerst was ook de gedeputeerde van Noord-Holland van ondermeer Natuurzaken Mevrouw Van Diepen-Oost aanwezig. Zij gaf een korte toelichting op de natuurplannen die momenteel door de provincie worden uitgewerkt.

Chris van Deursen beet daarna de spits af met de landgoederen van Zuid-Kennemerland. Zijn voordracht -ondersteund met schitterende dia's van Hans Schouten in een dubbele-diaopstelling- was zondermeer indrukwekkend. De geschiedenis van een groot deel van de 42 landgoederen van Zuid-Kennemerland passeerde de revue opgebouwd vanuit de verschillende landschapsstijlen, zoals bijv. de Franse barokstijl (Beeckestijn) en Engelse landschapsstijl (Velserbeek, Elswout).

Ook de relatie tussen de verschillende economische tijden en de landgoederen werd uitgebreid belicht. Recente plannen van het Ministerie van LNV voor nieuwe landgoederen, voor komende generaties, kwamen ook aan de orde. Dit blijkt echter nog niet vertaald in een praktisch plan in onze regio.

Dirk Tanger gaf vervolgens een uiteenzetting over weidevogelbescherming. Dit blijkt inmiddels door een groot aantal vrijwilligers te gebeuren, die circa 800 ha bestrijken in de veenweiden. Met een aantal trends werd duidelijk gemaakt dat in de veenweiden van Zuid-Kennemerland de Slobeend en Watersnip flink in aantal afglijden vanaf begin 80-er jaren. Grutto, Kievit en Tureluur blijken stabiel. Dirk gaf de verschillende stadia van activiteiten aan die in het boerenbedrijf plaatsvinden in het veenweidegebied en de daarmee gepaard gaande beschermingsmogelijkheden.

Ook bescherming in akkerland krijgt steeds meer gestalte. Nesten welke beschermd worden leiden in circa 70% van de gevallen

tot een positief broedresultaat, hetgeen aanmerkelijk meer is dan bij onbeschermden nesten in intensief beweide veenweiden.

Peter de Jong, tevens interim-voorzitter van de Hekslootvereniging, greep de kans aan om de gedeputeerde -tevens voorzitter van het Recreatieschap Spaarnoude- de situatie rond de Hekslootpolder uit de doeken te doen. De bedreiging vanuit de gemeente Haarlem is er nog steeds voor dit zeer vogelrijke gebied. Met enkele vergelijkingen, ondermeer met de Friese veenweiden, gaf Peter het belang van de Heksloot voor de weidevogels aan.

In de pauze werd uitgebreid gebruik gemaakt van de mogelijkheid om met een bus richting de Zuidpier te vertrekken om uit te waaien. Ook konden de stands van de diverse verenigingen worden bezocht. Naast de VWG-stand, waar Zita Kottman het werk van de VWG uit de doeken deed, waren ook stands aanwezig van KNNV, Noord-Hollands Landschap, Natuurmonumenten, Pieter Vermeulenmuseum en Vogelwerkgroep Het Gooi. Aansluitend op de pauze werd de van de ledenvergadering inmiddels bekende vogelquiz -uiteraard met andere vogeldia's- door Ferdy Hieselaar gepresenteerd. Dit ging af en toe gepaard met de nodige hilariteit, zeker waar de meeste aanwezigen in de mist gingen met een dia van de Spreeuw (volgens diverse aanwezigen een slechte dia, ja ja.....) en de dia van een Wilde Zwaan, maar tja z'n kop zat dan ook wel onder water. De eeuwige roem ging naar Ton Eggenhuizen, natuurbeschermingscoördinator in Noord-Holland vanuit Vogelbescherming Nederland. Hij kan zich met opgeheven hoofd in de provincie blijven bewegen.

Van de komende Avifauna "*Vogels in het Landschap van Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer*" werd door Johan Stuart en Evert van Huijssteeden een tipje van de sluier gelicht. Evert presenteerde een visie voor verdere ontwikkeling van het landschap in ons werkgebied, waar vogels van de Groene Lijst van Zuid-Kennemerland van zouden kunnen profiteren.

In de laatste twee lezingen stonden de duinen centraal en met name het actuele thema rond de waterstand. Rick Schoon van Gemeentewaterleidingen Amsterdam gaf in z'n lezing over de regeneratie van het duin met name een toelichting op het Van Limburg-Stirumkanaal, dat recent is gedicht en in de oude situatie is teruggebracht. Duidelijk werd dat hierbij niet over een nacht ijs wordt gegaan en dat met computermodellen de effecten worden nagebootst op ondermeer de waterstand en de voedselrijkdom van de bodem en daarmee de toekomstige vegetatie.

Piet Veel van de dienst Milieu en Water van de provincie gaf een uiteenzetting over de duinrellen van Zuid-Kennemerland. Hoewel er in Noord-Kennemerland nog meer sprake is van duinrellen, blijken in Zuid-Kennemerland wel degelijk duinrellen aanwezig of aanwezig geweest te zijn. Namen als ondermeer Beeckestein, Bosbeek en Fuikvaart duiden hierop. De in gang gezette vermindering van de waterwinning in de duinen en daarmee gepaard gaande verhoging van de waterstand in het duin, bieden een uitgelezen kans voor herstel van de duinrellen. De provincie heeft dan ook plannen voor diverse verbeteringen, waarvan Piet diverse voorbeelden liet zien. Duinrellen zorgen er uiteraard voor dat het water kan worden afgevoerd, hetgeen van belang is om de verhoging van de waterstand in de aangrenzende gemeenten als Bloemendaal te beheersen. Hierdoor ontstaat bijvoorbeeld minder overlast door ondergelopen kelders.

Het is ondoenlijk alle indrukken van deze dag weer te geven, daarvoor moet u er geweest zijn. Het is echter duidelijk dat de door de SVN ingestelde Noord-Hollandse Vogeldag voorziet in een mogelijkheid om de vogel- en natuurontwikkelingen in een regio te presenteren. Het grote aantal aanwezigen van buiten de VWG geeft ook het succes ervan aan. Hans Vader had een belangrijke bijdrage in het vlekkeloze verloop van deze dag, door ondermeer de afspraken met sprekers, school, catering en standhouders te maken.

Volgend jaar wordt de Noord-Hollandse Vogeldag georganiseerd door Vogelwerkgroep het Gooi dat dan zijn 30-jarig jubileum viert. Het is op zaterdag 25 oktober 1997 in Hilversum, met als thema natuurontwikkeling en -beheer.

Coen Looij